

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR (ČSÚ)	
 CZV mléko (červenec).....	11,06 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR (SZIF)	
 CPV SOM (červenec).....	99,81 Kč/kg
 CPV SPM (červenec).....	124,27 Kč/kg
 CPV máslo blok (červenec).....	172,42 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa (USDA)	
 FOB máslo (červenec).....	7 538 USD/t
 FOB SPM (červenec).....	5 294 USD/t
 FOB SOM (červenec).....	4 081 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-3
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3
Situace v zahraničí;	3-5
Vývoj cen FOB a NC, nákup mléka graf.....	4-7
CPV mlékárenských výrobků;.....	8-10
Dodávky mléka – první kupující.....	11
Ceny spotřebitelské; Slovensko; Aktuality.	12-14

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V červnu 2022, nadále pokračoval růst ceny, která průběžně roste od dubna 2021 pouze s jedním nepatrným poklesem v srpnu. Rekordní historické cenové maximum z ledna roku 2008 (10,10 Kč/l) bylo letos v březnu poprvé překonáno o 0,13 Kč/l a v červnu vzrostla cena oproti lednu v roce 2008 o 0,96 Kč/l. V červnu 2022 tak dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 32 let.

V červnu 2022 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 11,06 Kč/l, což je o 0,29 Kč/l (2,7 %) více než v květnu. V meziročním srovnání cena vzrostla, a to o 2,20 Kč/l (24,8 %), proti hodnotě 8,86 Kč/l z června 2021. **Průměrná cena zemědělských výrobců za rok 2021 byla 8,957 Kč/l**, a to je nárůst proti ceně za rok 2020 o 0,40 Kč/l (4,7 %).

Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v červnu mléko v rozmezí od 10,00 Kč/l do 12,24 Kč/l, průměrně za 11,14 Kč/l. To znamená další růst po červencovém (2021) přerušení předešlého deseti měsíčního kontinuálního růstu ceny (rozdíl proti CZV je způsoben odlišnou specifikací, metodikou, a také jinou skupinou a počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům (zdroj ČSÚ) podle krajů se v červnu pohybovaly v rozmezí od 9,00 Kč/l do 12,45 Kč/l. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Moravskoslezském kraji 10,66 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Jihočeském kraji 11,53 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V červnu mlékárny nakoupily (z ČR) 222 457 tis. litrů mléka o tučnosti 3,77 % s průměrným obsahem bílkovin 3,35 % za průměrnou cenu 11,14 Kč/l.

Červnový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve druhém čtvrtletí roku 2022 podprůměrný (průměrný měsíční nákup ve druhém čtvrtletí činil 227 799 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2021 byl 220 420 tis. litrů, což je o 2 558 tis. litrů (1,2 %) více, než byl průměrný měsíční nákup v roce 2020. Ten byl 217 862 tis. litrů mléka.

Při porovnání červnového nákupu mléka s nákupem v květnu došlo ke snížení nákupu o 11 219 tis. litrů. To znamená pokles o 4,8 %. Při meziročním srovnání došlo v červnu 2022 ke zvýšení nákupu o 0,1 %, tedy o 292 tis. litrů mléka.

Roční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 7.

Nákup mléka mlékárnami v zahraničí za červen nebylo možné z důvodu ochrany důvěrnosti údajů zveřejnit. Od počátku roku však bylo nakoupeno 5 221 tis. litrů plnotučného mléka s průměrným obsahem tuku 3,81 %. Nejnižší nákup mléka ze zahraničí od března 2006 (tehdy nebyl hlášen žádný nákup mléka ze zahraničí) byl uskutečněn v lednu 2014 (21 tisíc litrů). Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka (tento údaj je sledován od roku 2005).

Od počátku roku 2022 nakoupily mlékárny z ČR 1 353 933 tis. litrů mléka. Za celý rok 2021

mlékárny nakoupily 2 645 039 tis. litrů mléka z ČR, tedy o 30 691 tis. litrů (1,2 %) více než v roce 2020, tehdy to bylo 2 614 348 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V červnu mlékárny vyrobily (podle MZe 6-12) 1 564,42 tun SOM. Je to o 180,80 tun (10,4 %) méně než v květnu a o 76,60 tun (4,7 %) méně než v červnu 2021. Měsíční průměrná výroba ve druhém čtvrtletí 2022 byla 1 656,34 t, což znamená, že červnová výroba byla ve srovnání s průměrem ve druhém čtvrtletí podprůměrná. Od počátku roku 2022 mlékárny vyrobily 9 220,28 tun SOM. V roce 2021 vyrobily mlékárny celkem 18 905,47 tun SOM, což je o 1 714,04 tun (8,3 %) méně než v roce 2020.

V červnu měly mlékárny na skladech 2 869,43 tun SOM. Ve srovnání s květnem se snížila zásoba o 146,87 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v červnu ke zvýšení stavu zásob o 771,61 tun.

Prodej a cena

Cena průmyslových výrobců byla v červnu podle výběrového šetření SZIF - TIS^{ČR} 100,01 Kč/kg. V červenci cena nepatrně klesla, a to o 0,20 Kč/kg (0,2 %) na 99,81 Kč/kg. Meziročně se cena v červenci 2022 zvýšila o 33,17 Kč/kg (49,8 %).

Prodej SOM byl podle šetření SZIF - TIS^{ČR} v červnu 1 296,78 tun. V červenci prodej klesl a činil 1 008,90 tun, což je o 287,88 tun (22,2 %) méně než v červnu. Meziročně byl v červenci 2022 prodej o 295,13 tun nižší než v červenci roku 2021.

Od počátku roku 2022, prodaly mlékárny 9 646,64 tun SOM a za celý rok 2021 to bylo cca 17 343,48 tun SOM. Prodej za rok 2021 ve srovnání s rokem 2020 vzrostl o 96,03 tun (0,6 %).

Máslo

Výroba másla* (podle výkazu MZe 6-12) se v červnu snížila, a to na 1 490,87 tun. Při srovnání s květnem je to pokles o 259,26 tun (14,8 %) a při srovnání s červnem 2021 se snížila letošní výroba o 331,50 tun (18,2 %). Průměrná měsíční výroba ve druhém čtvrtletí 2022 činila 1 665,55 tun, z čehož vyplývá, že červnová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 10 751,39 tun másla*. V roce 2021 vyrobily mlékárny celkem 21 970,39 tun másla*, což je o 1 394,99 tun (6 %) méně než v roce 2020.

Prodej másla* ve spotřebitelském balení (podle výkazu MZe 6-12) se v červnu zvýšil. Mlékárny v červnu prodaly 1 372,23 tun másla* za 178,74 Kč/kg, a to je o 102,12 tun více než v květnu a o 105,24 tun méně než v červnu 2021.

* Pozn.: Údaje o výrobě másla obsahují pouze máslo, bez mléčných pomazánek a směsných

emulgovaných tuků, s obsahem tuku v sušině cca 82 % a vyšším, určené pro prodej v maloobchodní a velkoobchodní síti, prodej obyvatelstvu, mimotržní dodávky (zdravotnictví, školství).

Prodej a cena

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení byl podle výběrového šetření SZIF - TIS^{ČR} v červnu 1 236,44 tun. V červenci bylo prodáno 991,07 tun másla, a to je o 245,37 tun (19,8 %) méně než v červnu. Při meziročním srovnání došlo v červenci 2022 k poklesu prodejů proti červenci 2021 o 118,39 tun (9,9 %). Od počátku roku 2022 bylo prodáno 8 568,18 tun másla. Za celý rok 2021 bylo prodáno 14 970,72 tun másla ve spotřebitelském balení, což je o 1 443,48 tun (10,7 %) více než v roce 2020.

Průměrná cena, za kterou mlékárny v červnu prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, byla 177,46 Kč/kg. V červenci cena této komodity vzrostla, a to o 5,75 Kč/kg (3,2 %) na 183,21 Kč/kg, při srovnání s červencem 2021 se letos cena zvýšila o 56,26 Kč/kg, tedy o 44,3 %. Cena másla v červenci 2022 překonala dosavadní rekord z června roku 2022 (177,46 Kč/kg) a dosáhla zatím historicky nejvyšší hodnoty. Je dobré zmínit i starší rekordy z listopadu 2007 (119,80 Kč/kg) a října roku 2017 (173,64 Kč/kg).

Sýry

V červnu vzrostla výroba sýrů. Ve srovnání s květnem došlo ke zvýšení výroby o 405,61 tun (4,1 %) a proti červnu 2021 se výroba sýrů zvýšila o 431,16 tun (4,3 %). V červnu bylo vyrobeno 10 428,11 tun přírodních sýrů, což je více než měsíční průměr ve druhém čtvrtletí roku 2022, který činil 10 056,15 t/měsíc. Od počátku roku 2022 bylo vyrobeno 58 435,36 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2021 vyrobeno 117 385,28 tun přírodních sýrů, což je o 8 221,56 tun (7,5 %) více než v roce 2020.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren v červnu zvýšila proti květnu o 41,65 tun na 4 014,04 tun. Meziročně se zásoba v červnu 2022 snížila o 318,06 t.

Prodej a cena

Podle výběrového šetření SZIF - TIS^{ČR} prodávaly v červnu mlékárny kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině cca 30 % za 117,94 Kč. V červenci tento sýr prodávaly, za 120,45 Kč/kg, tedy o 2,51 Kč/kg (2,1 %) dráž než v červnu a o 37,64 Kč/kg (45,5 %) dráž než v červenci 2021. Prodej 30 % eidamu se v červenci proti červnu snížil na 576,95 tun, což je proti červnovým 881,59 tunám pokles o 304,64 tun. Meziročně došlo v červenci 2022 ke zvýšení prodeje o 39,60 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny podle šetření SZIF - TIS^{ČR} v červnu za 122,39 Kč. V červenci došlo k nárůstu, kdy se cena zvýšila o 11,14 Kč/kg (9,1 %) na 133,53 Kč/kg. Meziročně se cena v červenci 2022 proti stejnému měsíci v roce 2021 zvýšila o 40,38 Kč/kg (43,4 %). Prodej eidamu s obsahem tuku 45 % v červenci vzrostl proti červnovým 74,77 t o 16,05 tun na 90,82 tun. Meziročně se jeho prodej letos zvýšil o 13,70 tun proti červenci 2021.

Státní zemědělský intervenční fond

Informace z monitoringu tržní produkce mléka za červen 2022

Situace v ČR

V rámci sledování tržní produkce mléka v ČR bylo za období od 01.06.2022 do 30.06.2022 dodáno registrovaným prvním kupujícím následující množství konvenčního kravského mléka a biomléka:

Dodávky konvenčního mléka: 267 548,20 tun

Dodávky biomléka: 2 795,11 tun

Celkové množství dodaného konvenčního mléka a biomléka registrovanými prvními kupujícími za období 01.01. – 30.06.2022:

Dodávky konvenčního mléka: 1 604 352,42 tun

Dodávky biomléka: 16 428,65 tun

K 30.06.2022 bylo v systému evidováno 72 registrovaných prvních kupujících mléka, z toho 25 odbytových organizací a 47 zpracovatelů mléka. Dále 1 354 producentů dodávajících prvnímu kupujícímu.

V současné době působí na území ČR devatenáct uznaných organizací producentů mléka a mléčných výrobků.

Podpora spotřeby školního mléka

V červenci 2022 SZIF vyplatil dvěma schváleným subjektům podporu za dodávky mléka a mléčných výrobků do škol v průběhu školního roku 2021/2022 v celkové výši 4 624 tis. Kč – z finančních zdrojů ČR.

V průběhu měsíce Fond přijal dvě žádosti o podporu za provedená doprovodná vzdělávací opatření ve třetím období školního roku (duben - červen 2022). Žádosti se v současné době zpracovávají.

Výroba školního mléka

V červnu bylo vyrobeno 71,9 tis. litrů školního mléka, to je o 118,7 tis. litrů (62,3 %) méně než v květnu a o 199,7 tis. litrů (73,5 %) méně než ve

stejném měsíci roku 2021. Od počátku roku 2022 bylo vyrobeno 1 065,2 tis. litrů mléka. Za kalendářní rok 2021 (bez údajů za leden, březen, červenec a srpen) bylo vyrobeno 1 997 tis. litrů školního mléka, a to je o 626,4 tis. litrů (45,7 %) více než v roce 2020 (bez údajů za duben, květen a červenec). (Údaje o výrobě školního mléka za uvedené měsíce let, 2020 a 2021 nejsou započteny z důvodu ochrany dat. Lze však předpokládat, že hodnoty za tyto měsíce jsou pro celkový objem výroby nepodstatné). Výroba školního mléka v letech 2020 a 2021, zejména v dubnu a květnu 2020 a v lednu a březnu 2021, byla nízká, zejména z důvodu uzavření škol v důsledku opatření proti šíření viru COVID – 19.

Situace v zahraničí

Západní Evropa

Světová exportní cena v paritě vyplaceně na palubu lodi (FOB) v západní Evropě se v červenci 2022, při srovnání s červnem, snížila u všech sledovaných komodit.

U másla cena v červenci klesla na 7 538 USD/t, tedy o 381 USD/t. U sušeného mléka odstředěného (SOM) se cena snížila o 269 USD/t na hodnotu 4 081 USD/t. Cena sušeného plnotučného mléka (SPM) spadla o 331 USD/t na 5 294 USD/t. U sušené syrovátky cena klesla o 256 USD/t na 1 225 USD/t.

Oceánie

Exportní cena v paritě FOB za červenec 2022 se proti červnu snížila u všech sledovaných komodit.

U másla došlo k poklesu ceny na 5 756 USD/t, proti červnu je to méně o 307 USD/t. U SOM cena klesla na 4 056 USD/t, tedy o 213 USD/t proti červnu. Cena SPM se snížila na 3 938 USD/t, tedy o 125 USD/t. Cena sýru čedar spadla o 162 USD/t na úroveň 5 194 USD/t.

Jižní Amerika

Červencová exportní cena sušeného plnotučného mléka v Jižní Americe klesla o 50 USD/t na 4 550 USD/t. Cena SOM se v červenci nepatrně snížila o 12 USD/t na hodnotu 4 163 USD/t.

Slovensko: Nákupní cena mléka stoupla v červnu na 41,86 €/100 kg

V červnu se průměrná cena syrového kravského mléka zvýšila na 41,86 €/100 kg. Meziročně došlo k jejímu růstu o 31,6 %.

Zpracovatelé v červnu nakoupili celkem 70 007 tun mléka, což bylo o 3,9 % méně než v květnu. Při srovnání s červnem 2021 byl nákup v červnu 2022 celkově o 0,8 % vyšší, u mléka třídy Q. to bylo o 4,1 % více, o 9,9 % nižší byl nákup u mléka třídy I.

Syrového kravského mléka třídy Q. bylo v červnu nakoupeno 55 411 tun, což je proti květnu o 0,6 % více. Mléka v jakostní třídě I. nakoupily mlékárny 13 714 tun, tedy o 20,1 % méně než v květnu. Na červnovém nákupu se mléko třídy Q.

podílelo 79,1 %, u mléka třídy I. byl podíl 19,6 % a u nestandardního mléka to bylo 1,3 % z květnového nákupu mléka.

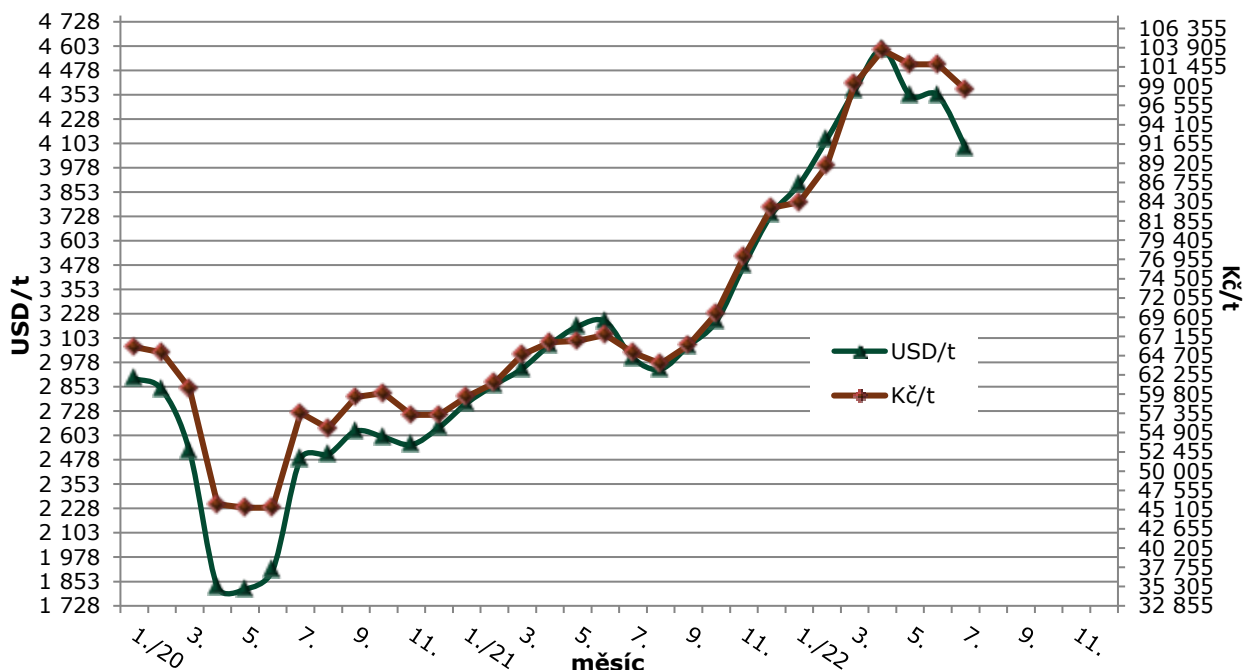
Zdroj: Agrárne trhové informácie Slovenska

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2018, 19, 20, 21, 22

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD18	20,868	20,506	20,615	20,664	21,718	22,074	22,121	22,241	21,958	22,485	22,816	22,693
USD19	22,469	22,664	22,716	22,848	23,043	22,668	22,782	23,191	23,507	23,257	23,102	22,940
USD20	22,717	22,973	24,043	25,101	25,009	23,706	23,117	22,122	22,651	23,098	22,361	21,625
USD21	21,479	21,388	22,002	21,643	21,044	21,132	21,695	21,634	21,561	21,967	22,248	22,345
USD22	21,628	21,550	22,699	22,593	23,399	23,400	24,157					
EUR18	25,452	25,319	25,429	25,364	25,644	25,777	25,842	25,683	25,608	25,818	25,934	25,830
EUR19	25,649	25,725	25,676	25,677	25,770	25,604	25,551	25,802	25,867	25,699	25,530	25,498
EUR20	25,215	25,050	26,575	27,263	27,268	26,680	26,505	26,166	26,721	27,202	26,463	26,312
EUR21	26,141	25,875	26,179	25,924	25,558	25,454	25,641	25,468	25,387	25,485	25,400	25,257
EUR22	24,469	24,439	25,008	24,437	24,748	24,719	24,577					

Zdroj: ČNB

Vývoj ceny FOB u SOM v letech 2020 - 2022

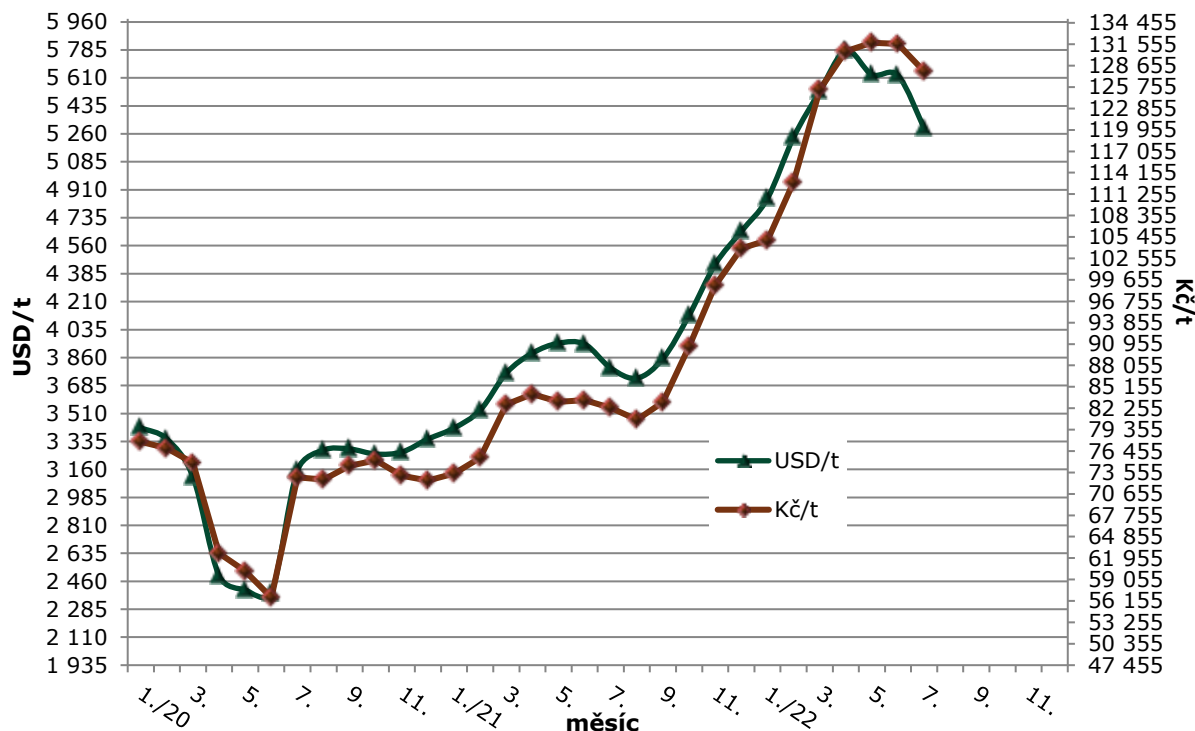

Pozn.: Ceny v Kč jsou přepočteny průměrným měsíčním kurzem ČNB k danému měsíci

Zdroj: Dairy Markets; USDA a ČNB

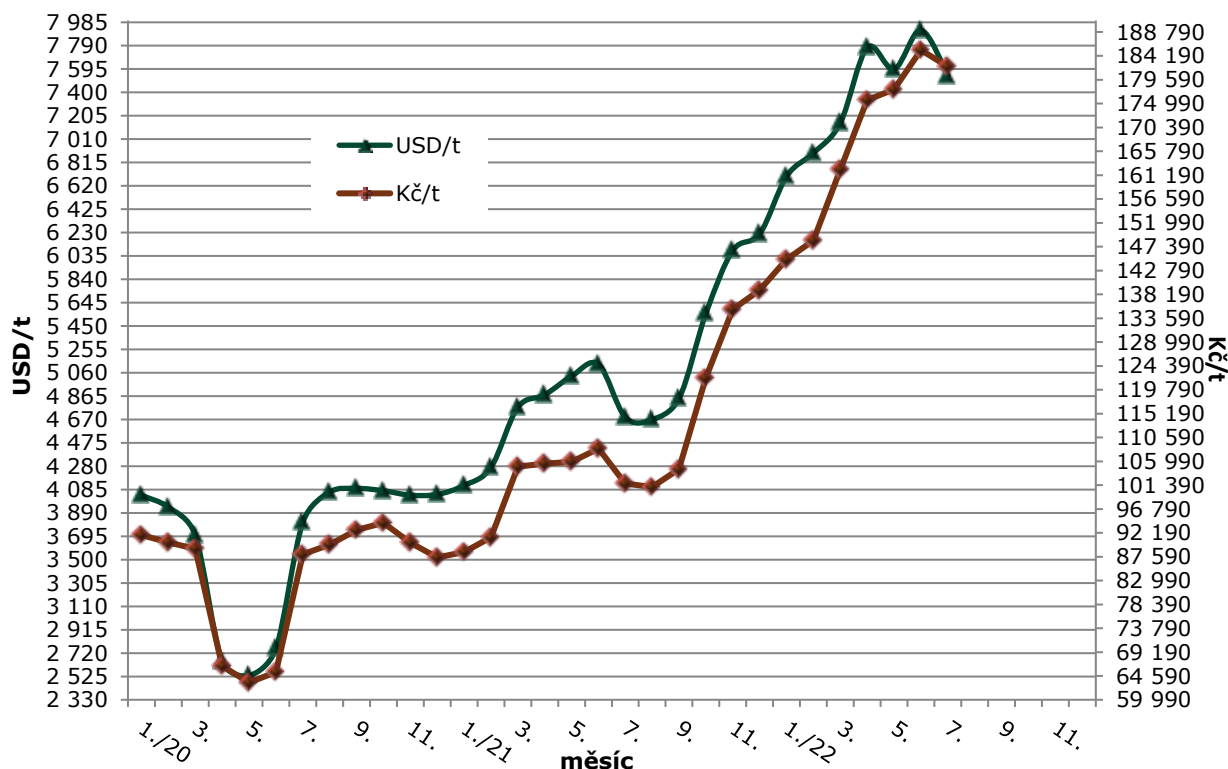
Vývoj ceny FOB u SPM v letech 2020 - 2022

Pozn.: Ceny v Kč jsou přepočteny průměrným měsíčním kurzem ČNB k danému měsíci

Zdroj: Dairy Markets; USDA a ČNB

Vývoj ceny FOB u másla v letech 2020 - 2022

Pozn.: Ceny v Kč jsou přepočteny průměrným měsíčním kurzem ČNB k danému měsíci.

Zdroj: Dairy Markets; USDA a ČNB

Tab. č.1 Nákupní ceny za mléko (placené mlékárnami) – průměr nákupů celkem Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2003	8,02	7,99	7,93	7,82	7,72	7,69	7,65	7,64	7,69	7,74	7,77	7,82
2004	7,90	7,89	7,96	7,94	7,99	7,99	8,03	8,03	8,11	8,24	8,31	8,34
2005	8,42	8,43	8,44	8,37	8,32	8,28	8,17	8,17	8,19	8,20	8,20	8,18
2006	8,13	8,06	8,05	7,95	7,84	7,76	7,60	7,59	7,61	7,67	7,72	7,76
2007	7,81	7,80	7,79	7,79	7,80	7,79	7,88	8,08	8,48	9,37	9,98	9,99
2008	10,04	9,98	9,69	9,19	8,74	8,44	8,07	7,89	7,73	7,46	7,13	6,83
2009	6,43	6,17	6,08	6,06	6,02	5,95	5,89	5,91	5,99	6,17	6,39	6,67
2010	6,90	7,08	7,16	7,23	7,30	7,34	7,37	7,46	7,62	7,77	7,89	8,02
2011	8,08	8,15	8,20	8,24	8,27	8,27	8,29	8,27	8,29	8,33	8,37	8,38
2012	8,35	8,30	8,14	7,83	7,53	7,30	7,19	7,21	7,30	7,48	7,68	7,80
2013	7,93	8,05	8,12	8,20	8,24	8,29	8,36	8,50	8,72	8,99	9,28	9,49
2014	9,66	9,72	9,75	9,72	9,61	9,51	9,46	9,29	9,07	8,95	8,86	8,84
2015	8,52	8,39	8,31	8,15	7,76	7,46	7,20	7,03	7,07	7,24	7,33	7,41
2016	7,32	7,08	6,81	6,54	6,25	6,12	6,10	6,20	6,42	6,76	7,13	7,50
2017	7,74	7,99	8,12	8,23	8,31	8,37	8,45	8,60	8,86	9,10	9,27	9,32
2018	9,02	8,79	8,57	8,35	8,21	8,15	8,18	8,22	8,41	8,70	8,93	9,09
2019	9,07	9,03	8,96	8,89	8,84	8,68	8,62	8,61	8,66	8,79	8,91	8,99
2020	8,96	8,89	8,81	8,58	8,31	8,23	8,19	8,16	8,27	8,48	8,63	8,75
2021	8,77	8,79	8,82	8,88	8,89	8,84	8,81	8,86	9,02	9,25	9,54	9,80
2022	9,99	10,13	10,37	10,65	10,90	11,14						

Zdroj: Mlék(MZe) 6-12

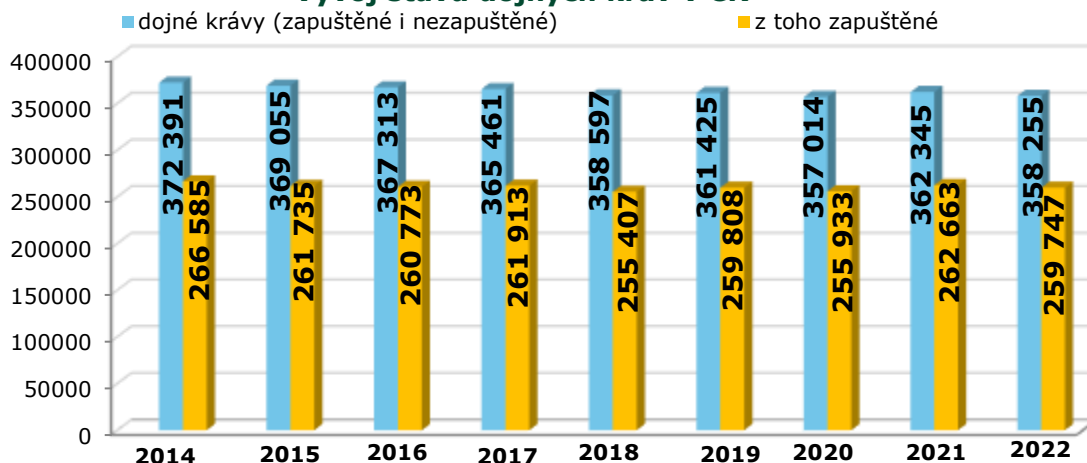
Roční hodnoty cen, tučnosti a nákupů mléka mlékárnami z ČR

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Prům. cena Kč/l	7,66	6,70	8,55	8,57	8,86	8,54	9,04	10,56
Prům. tučnost %	3,84	3,91	3,89	3,86	3,92	3,89	3,88	3,91
Prům. bílkoviny %	3,39	3,43	3,46	3,44	3,48	3,45	3,44	3,45
Nákup mléka tis. l	2 434 656	2 458 634	2 478 079	2 525 256	2 497 055	2 614 348	2 645 039	1 353 933

Pozn.: * -uvedený stav je do konce června

Zdroj: Mlék (MZe) 6-12

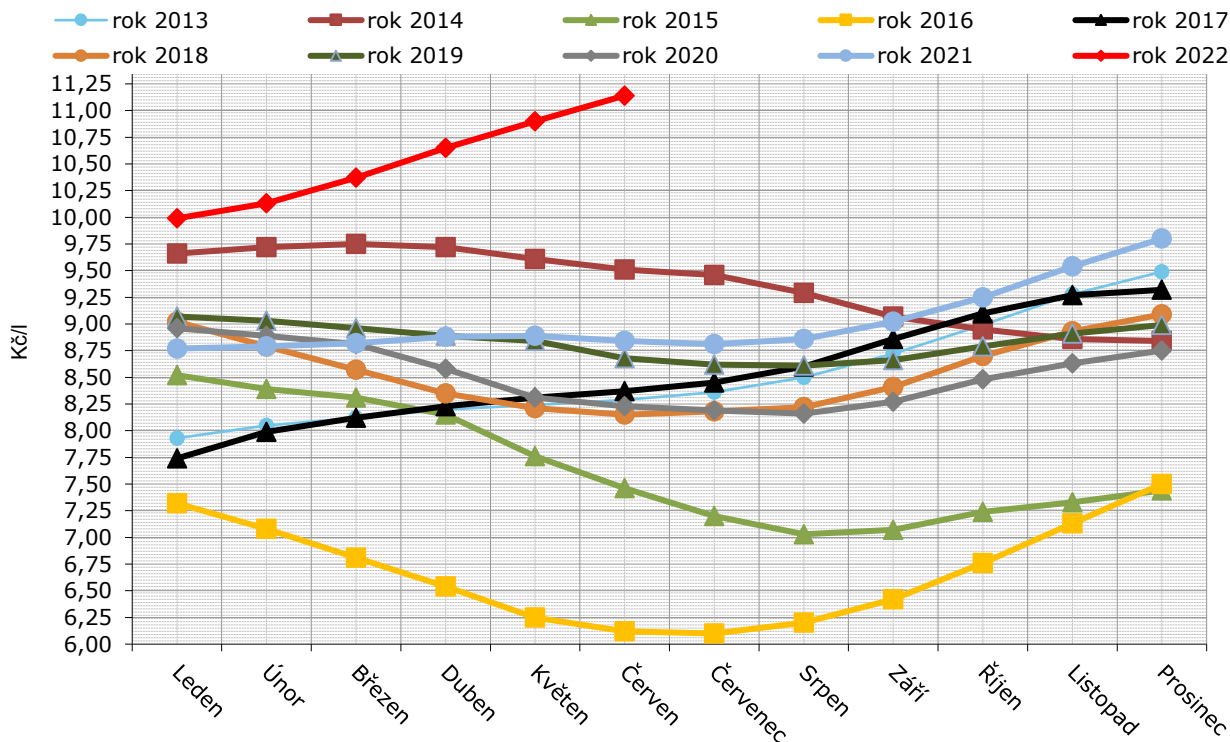
Vývoj stavů dojných krav v ČR

Pozn.: Stavů dojných krav jsou ke konci uvedeného roku. V roce 2022 jsou stavy krav k 1.4.2022.

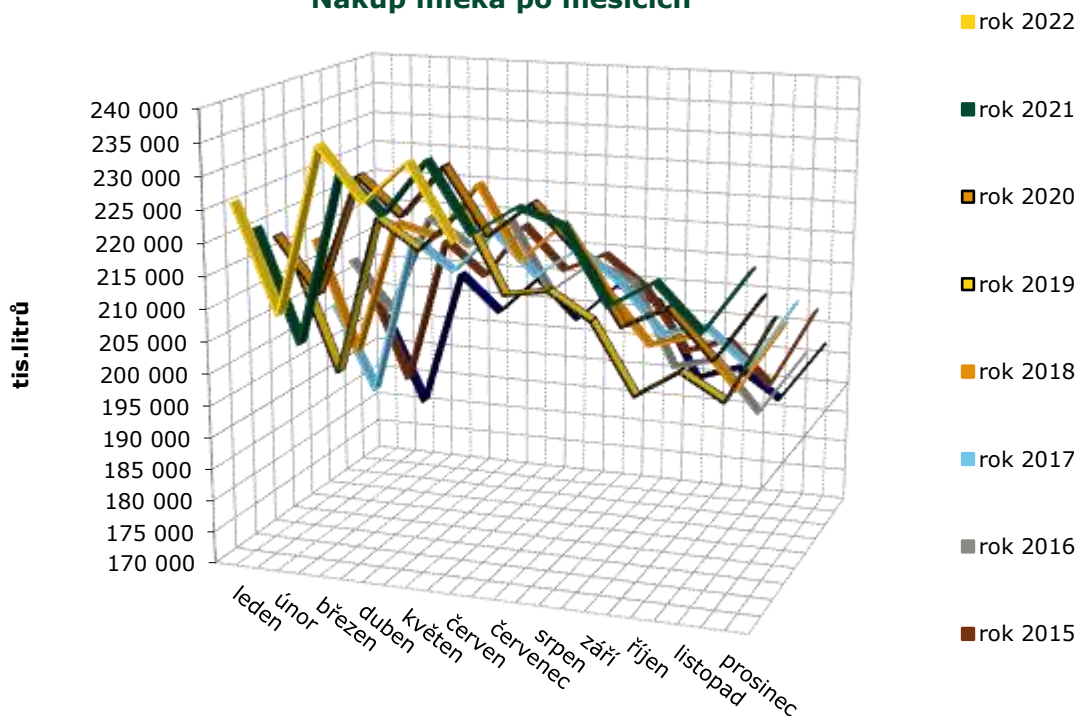
Zdroj: ČSÚ

Vývoj nákupních cen placených mlékárnami za mléko kravské

Zdroj: Mlék(MZe) 6-12

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměřovat s produkcí mléka v ČR.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny v roce 2022

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za červenec – 24,586 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za červenec	Změna k červnu 2022 v %
Mléko polotučné trvanlivé* – obsah tuku cca 1,5 % <i>v balení tetrapak o objemu 1 litr, ošetřeno technologií UHT</i>	13,96	1,3
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	35,39	-1,8
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	99,81	-0,2
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	124,27	3,3
Máslo ve spotřebitelském balení 100 - 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	183,21	3,2
Máslo v blocích 10 - 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	172,42	11,1
Smetana ke šlehání – gastro balení <i>obsah tuku min. 30 %; balení o hmotnosti 1 kg a vyšší</i>	81,26	3,9
Smetana ke šlehání – spotřebitelské balení <i>obsah tuku min. 30 %; balení o hmotnosti cca 150 g – 300 g</i>	74,13	3,7
Sýr „ementálského typu“ <i>sýr s vysokodohřívanou sýřeninou; obsah tuku 45 - 50 %</i>	163,75	0,8
Gouda 45 – 50 % <i>obsah tuku v sušině 45 - 50 %; balení blok, cihla</i>	133,26	3,0
Eidam 40 – 45 % <i>obsah tuku v sušině 40 - 45 %; balení blok, cihla</i>	133,53	9,1
Eidam 30 % <i>obsah tuku minimálně 30 %</i>	120,45	2,1
Mozzarella – gastro balení <i>s nízkou vlhkostí; obsah sušiny min. 45 %; balení 1 kg a větší</i>	-	-
Mozzarella* – spotřebitelské balení <i>s nízkou vlhkostí; obsah sušiny min. 45 %; cca 100 – 250 g</i>	-	-

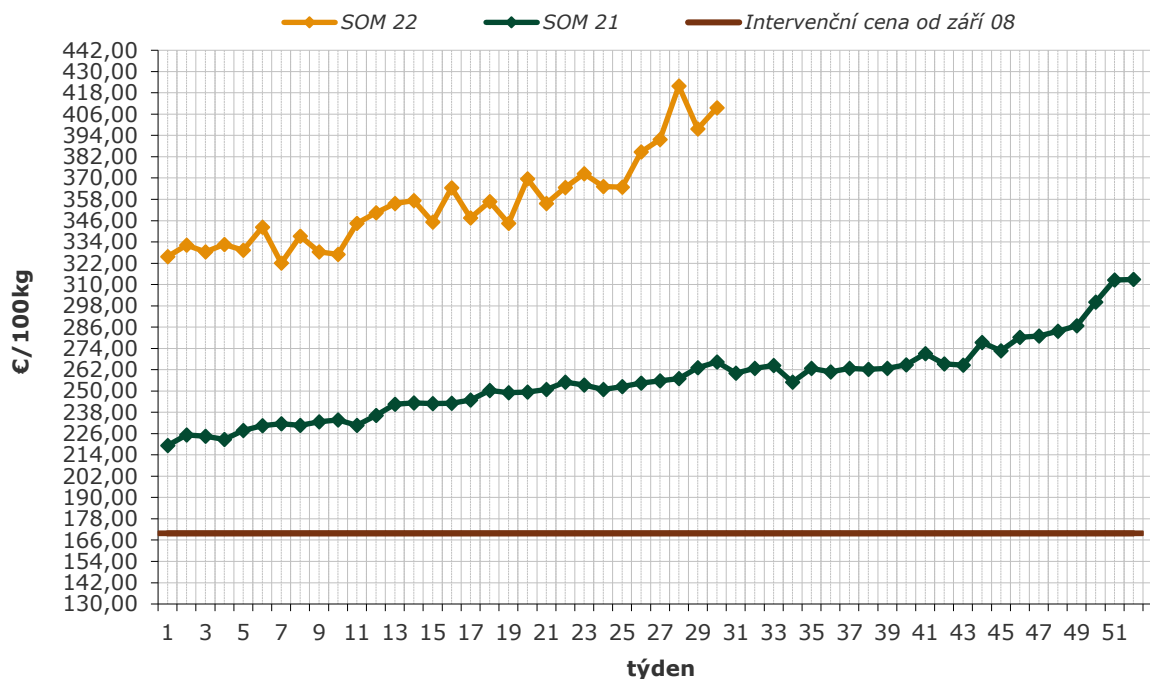
Ceny zjišťuje SZIF na základě nařízení Komise EU 2019/1746, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pozn.: Ceny jsou uvedeny bez DPH a dopravních nákladů; * Cena je uvedena za kus; - neuváděno z důvodu ochrany důvěrnosti údajů.

Zdroj: TIS^{ČR}

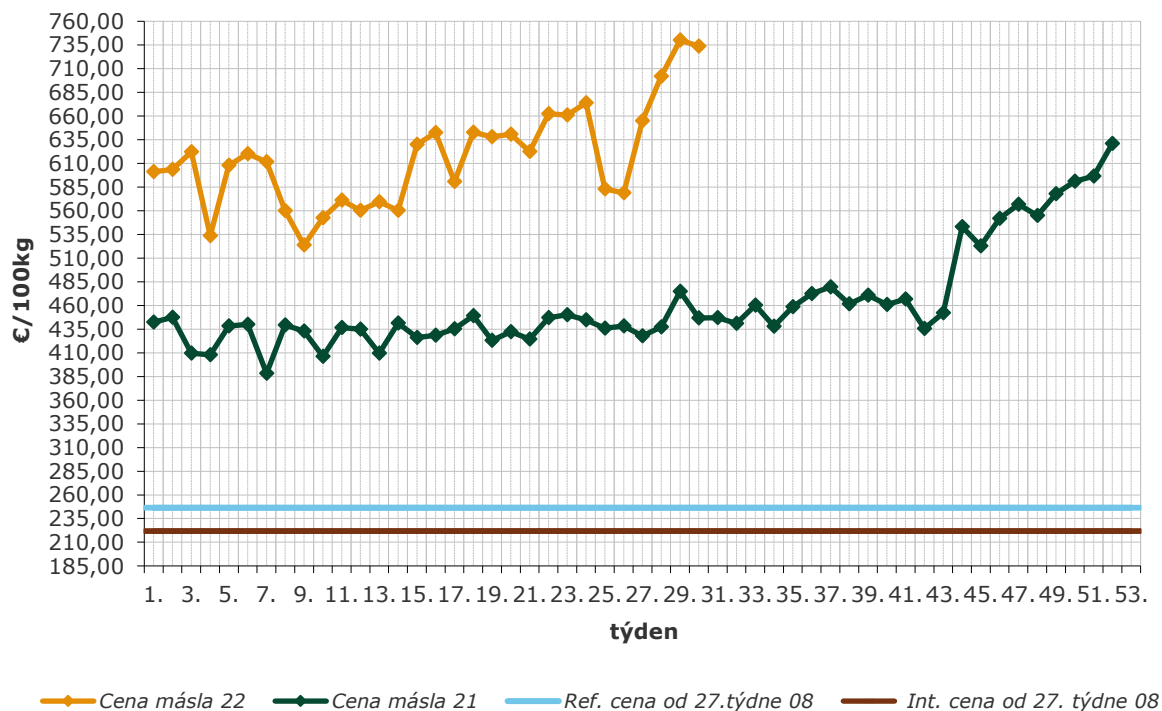
Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena SOM je přepočtena průměrným kurzem ECB pro daný týden.

Zdroj: TIS^{ČR}

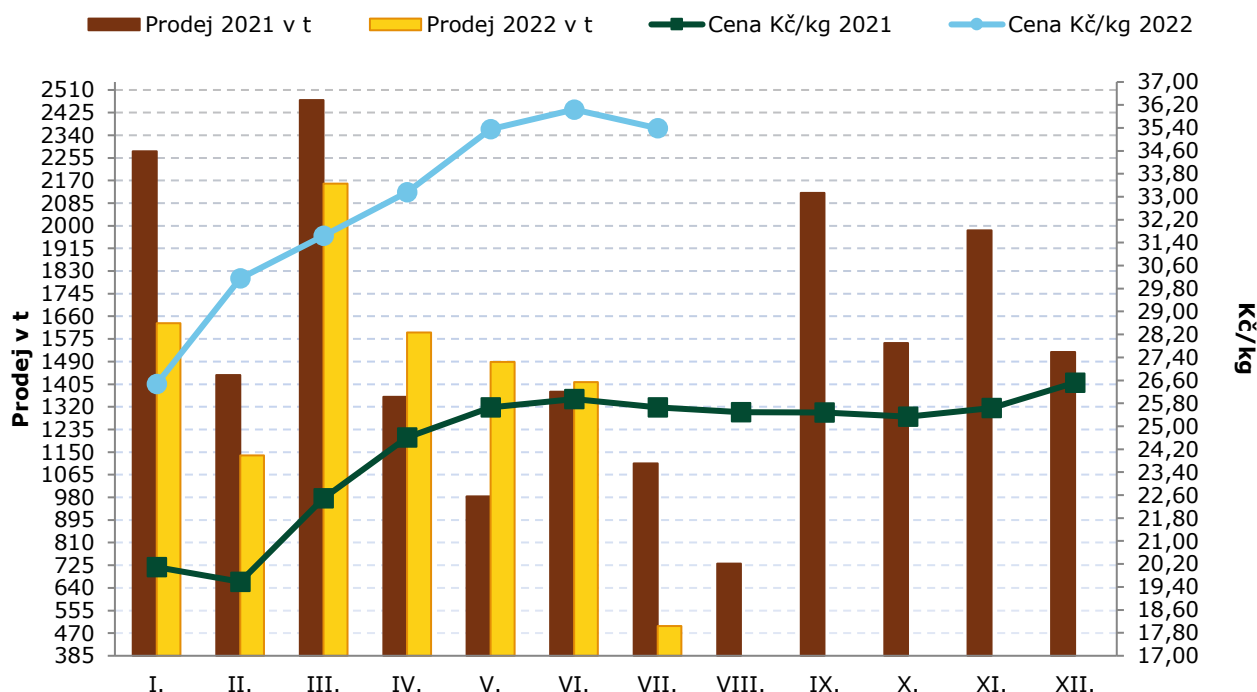
Vývoj CPV másla v ČR (blok 10-25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je přepočtena průměrným kurzem ECB pro daný týden. Za rok 2020 je cena uvedena včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

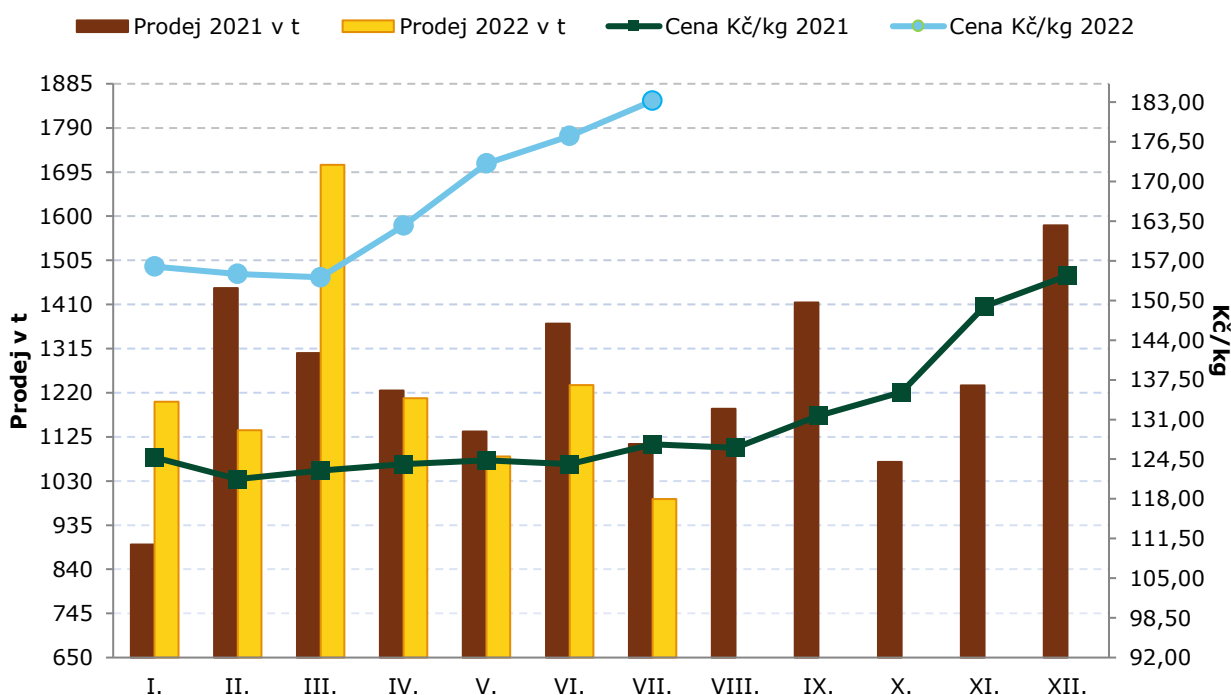
Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj prodeje a cen u sušené syrovátky po měsících 2021 - 2022

Zdroj: TIS^{ČR}

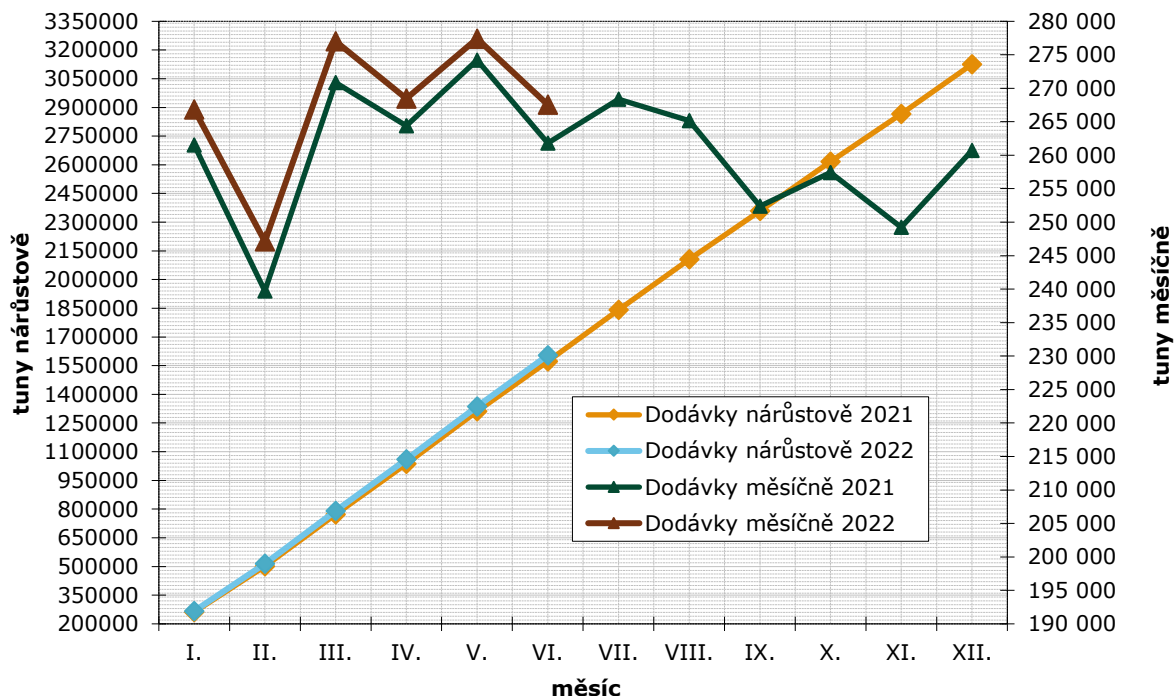
Vývoj prodeje a cen u másla ve spotřebitelském balení po měsících 2021 - 2022

Zdroj: TIS^{ČR}

Dodávky mléka prvním kupujícím v průběhu let 2021 a 2022

Zdroj: SZIF

Dodávky a parametry dodávaného mléka od prvních kupujících za červen

Celkem za ČR	Množství v kg	Průměrný obsah tuku v %	Průměrný obsah bílkovin v %	Cena v Kč za 100 kg
Dodávky konvenčního mléka – aktuální období	267 548 200	3,76	3,35	1 098,97
Dodávky biomléka – aktuální období	2 795 107	3,86	3,25	1 197,73
Dodávky konvenčního mléka – od počátku roku	1 604 352 424	3,91	3,45	1 036,35
Dodávky biomléka – od počátku roku	16 428 653	4,05	3,34	1 139,85

Ceny jsou bez DPH a dopravních nákladů

Zdroj: SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných mlékárenských výrobků v ČR

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Mléko 1,5 % 1l 2020	19,39	19,69	20,07	19,90	20,03	19,32	19,26	19,41	18,22	18,28	18,36	17,86
Mléko 1,5 % 1l 2021	17,91	17,26	17,69	17,18	17,21	17,70	17,58	18,73	18,49	18,63	18,92	18,84
Mléko 1,5 % 1l 2022	19,03	19,49	18,39	19,49	19,97	21,06						
Mléko 1,5 % trv. 1l 2020	15,64	14,73	14,89	14,65	14,88	14,77	14,74	14,47	14,21	14,06	14,00	14,14
Mléko 1,5 % trv. 1l 2021	11,74	11,57	11,64	11,25	11,54	11,39	12,13	12,09	12,13	12,70	12,22	12,95
Mléko 1,5 % trv. 1l 2022	13,68	13,72	13,94	14,48	16,03	15,93						
Eidamská cihla 1 kg 2020	147,44	153,48	155,03	149,87	151,50	152,83	143,35	146,18	147,20	150,34	150,94	144,97
Eidamská cihla 1 kg 2021	147,93	153,80	151,59	142,48	147,80	154,46	152,54	148,21	151,48	154,28	149,44	163,15
Eidamská cihla 1 kg 2022	168,85	172,16	185,24	185,49	186,83	198,69						
Jogurt bílý 150 g netučný 2020	9,01	8,94	9,37	9,34	9,34	8,93	9,37	9,42	9,12	9,01	8,98	8,71
Jogurt bílý 150 g netučný 2021	8,13	8,57	8,46	8,32	8,10	8,34	8,22	8,55	8,51	8,63	8,78	8,49
Jogurt bílý 150 g netučný 2022	9,46	9,85	9,79	9,90	9,89	10,48						
Máslo 1 kg 2020	170,14	165,67	167,56	159,72	151,52	150,90	150,72	151,49	152,97	154,71	154,46	151,91
Máslo 1 kg 2021	130,76	128,50	131,17	129,82	126,30	127,45	129,45	139,69	142,27	150,21	169,23	168,87
Máslo 1 kg 2022	172,92	169,35	178,66	178,73	199,56	205,64						

Zdroj : ČSÚ

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku ve 30. a 29. týdnu 2022

Výrobek	Cena €/100 kg 30. týden	Cena €/100 kg 29. týden	Změna ceny k 29. týdnu 2022 v %	Změna ceny k 30. týdnu 2021 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	58,56	57,00	2,7	53,2
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	196,42	196,94	-0,3	28,4
Smetana sladká 100 – 500g; tuk 30 – 33%	337,06	341,63	-1,3	27,0
Máslo čerstvé spotř. balení 100 – 250 g	792,20	792,78	-0,1	59,6
Máslo čerstvé spotř. balení 250 g	778,17	784,59	-0,8	62,9
Máslo bloky 16% vody	705,34	696,56	1,3	40,5
Tvaroh měkký, 250 g	277,72	277,03	0,3	24,1
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	298,03	304,18	-2,0	16,9
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	541,70	536,58	1,0	5,0
Parenica neuzená	589,25	592,89	-0,6	18,0
Parenica uzená	538,65	536,97	0,3	8,1
Oštěpek uzžený 40 – 50 % tuku v sušině	599,75	571,56	4,9	20,5
Polooštěpek uzžený	696,95	699,71	-0,4	33,0
Bryndza letní, sýr v balení 125 – 250 g	585,14	590,30	-0,9	10,2
Bryndza letní, sýr volně ložená	565,02	558,36	1,2	13,1
Sušené plnotučné mléko (pytle 25 kg)	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko (pytle 25 kg)	-	-	-	-

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH; - Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA ATIS

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2022/1187 ze dne 7. července 2022, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/493, pokud jde o konečný přiděl podpory Unie členskými státy na ovoce a zeleninu do škol a mléko do škol na období od 1. srpna 2022 do 31. července 2023 (oznámeno pod číslem C(2022)4873).

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Japonské producenty mléka zasáhá slabý jen

Podle průzkumu japonské Rady pro mléko a mléčné produkty více než 90 % chovatelů mléčného skotu uvedlo, že se potýkají s finančními problémy. Důvodem je neustále oslabující jen a klesající poptávka po mléčných výrobcích v souvislosti s pandemií.

V průzkumu 92 % respondentů uvedlo, že jejich podniky měly v uplynulém roce finanční potíže. Pokud jde o výsledky hospodaření za poslední měsíc, 65 % dotazovaných uvedlo, že jsou nyní v červených číslech.

Na otázku, jaké byly důvody horších výsledků hospodaření, téměř všichni uvedli slabý jen, ukrajinskou krizi a vysoké ceny ropy. Výsledky průzkumu ukazují, že prudký nárůst cen krmiv a paliv v důsledku slabého jenu a situace na Ukrajině negativně ovlivnily jejich obchodní činnost. Na pokles poptávky dle respondentů měla vliv pandemie a pozastavení spotřeby mléka v rámci školních obědů. Více než polovina uvedla, že pokud se současné podnikatelské prostředí nezmění, nebudou schopni v produkci mléka pokračovat.

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR

Převratná studie: Lidé mohou pít mléko díky nemocem a hladomoru

Doposud se předpokládalo, že tolerance laktózy u lidí vznikla zároveň s vyšší konzumací mléka a mléčných výrobků. Britští vědci se však na základě nové studie domnívají, že byla ovlivněna hladomory a šířícími se nemocemi, a tak se pomocí přirozeného výběru stala výhodnou pro přežití. To by i vysvětlovalo, proč trvalo tisíce let, než se tato vlastnost u lidí rozšířila.

Dnes může většina Evropanů pít mléko bez potíží. Jenže v pravěku tomu tak nebylo. Lidé jedinečný cukr, který při nedostatečném trávení putuje do tlustého střeva, kde může způsobit křeče, průjem a nadýmání, příliš dobře nezvládali. „K trávení laktózy potřebujeme ve střevech produkovat enzym laktázu. Tu produkují téměř

všechny děti, ale při dospívání se její produkce snižuje,“ vysvětlil spoluautor studie zveřejněné v časopise Nature, profesor George Davey Smith.

Naši předci přitom pili mléko již při domestikaci zvířat přibližně před deseti tisíci lety. Dosud se i proto předpokládalo, že se začala tvorba laktázy i v pozdějších letech věku rozšiřovat právě v době, kdy lidé pravidelně konzumovali mléčné výrobky. Tím taky získali minerální látky, jako je vápník, a mnoho mikroživin. Takzvaná perzistence laktázy se dle dosavadních zjištění měla přenášet přirozeným výběrem.

Výzkum vědců z Bristolské univerzity a University College London však naznačil, že variace umožňující trávit laktózu se rozšířila v době hladomoru a infekčních chorob. V těchto obdobích, kdy byli lidé již oslabeni hladem nebo nemocemi, se pití mléka mohlo stát částí z nich osudným. Jedinci, kteří byli nositeli genu pro toleranci laktózy, tak měli větší šanci přežít a předat tento gen svým potomkům, čímž se zvýšila jeho rozšířenost ve společnosti.

Zmapováním vzorců užívání mléka za posledních devět tisíc let, sondou do britské biobanky a kombinací starověkých DNA a archeologických dat se vědcům podařilo prokázat, že genetický znak perzistence laktázy nebyl běžný až do doby kolem roku 1000 před našim letopočtem. „Genetická varianta perzistence laktázy byla vytlačena na vysokou frekvenci jakýmsi extrémním druhem přírodního výběru. Problém je, že tak silná selekce je těžko vysvětlitelná,“ sdělil evoluční genetik a spoluautor studie z University College London, profesor Mark Thomas.

Náročný výzkum

Přesto se vědci snažili události, které stály za vysokým výskytem přetrvávající laktázy v Evropě, vysvětlit. Zjištění biochemika a vedoucího studie Richarda Eversheda ukázala, že spotřeba mléka v různých regionech a obdobích rostla a klesala.

Aby tým vědců pochopil, jak to souviselo s evolucí trávení mléka, sestavil databázi přítomnosti či nepřítomnosti genetické varianty perzistence laktázy na základě publikovaných starověkých sekvencí DNA více než 1 700 pravěkých jedinců z Evropy a Asie.

Výzkumný tým se poprvé s touto schopností setkal přibližně před pěti tisíci lety, před třemi tisíci lety se vyskytovala ve znatelné frekvenci a dnes je velmi častá. Dále tým vyvinul nový statistický přístup ke zkoumání toho, jak změny v užívání mléka v průběhu času vysvětlují přirozený výběr pro přetrvávání laktázy. Překvapivě nezjistil žádnou souvislost. Tím vyvrátil teorii, že se schopnost trávit

laktózu vyvíjela souběžně s častější konzumací mléka.

Vědci také potřebovali zjistit rozdíly chování při pití mléka u geneticky perzistentních a neperzistentních osob vůči laktáze. K tomu využili dat žijících jedinců z britské Biobanky. Výsledky ukázaly, že konzumace mléka u geneticky neperzistentních lidí neměla žádné krátkodobé ani dlouhodobé negativní zdravotní účinky. „Pokud jste zdraví a vaše tělo není schopné trávit mléko, můžete pociťovat určité potíže, ale neumřete na to,“ sdělil v časopise Nature profesor Smith.

Dále dodal, že kritické období však může nastat, pokud by člověk byl silně podvyživený nebo nemocný. „Pokud naši předci neměli úrodu, tak je vyšší pravděpodobnost, že konzumovali mléko, a to zrovna v době, když by neměli,“ konstatoval. Tyto myšlenky se ověřily pomocí statistického modelu ukazatele hladomoru a vystavení patogenům.

„Naše studie ukázala, že v pozdějším pravěku, s rostoucí populací i velikostí sídel, se na lidském zdraví stále častěji projevovaly špatné hygienické podmínky a rostoucí počet průjmových onemocnění. Za těchto podmínek by konzumace mléka vedla ke zvýšené úmrtnosti, přičemž obzvláště zranitelní by byli jedinci s nedostatkem perzistence laktázy,“ napsali vědci v časopise Nature. „Tato situace by se dále zhoršila v podmínkách hladomoru, kdy se zvyšuje míra nemocí a podvýživy. To by vedlo k tomu, že lidé, kteří nebyli nositeli kopie varianty genu pro perzistenci laktázy, by častěji umírali před reprodukčním obdobím nebo během něj, což by zvýšilo populační počet jedinců s perzistencí laktázy,“ vysvětlili.

Zdroj: Deník.cz

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí oddělení agrární informatiky

tel.: 703 197 498
fax: 222 871 591
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 703 197 499
fax: 222 871 591
e-mail: petr.sup@szif.cz
e-mail: tis.mleko@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.